

Zbirka medijskih objava

VladaBrckoDistrikta_kliping_dnevno,
za razdoblje 27. 9. 2021

Broj objava: 16

Internet: 3

Televizija: 4

Štampa: 9

Teme praćenja:

Vlada Brčko Distrikta: 1

Gradonačelnik: 0

Skupština Brčko: 0

Brčko: 15

Vlada Brčko Distrikta:

Štampa	Naslov	Terenska vježba za korištenje NICS sustava		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Dnevni list; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 8	Površina: 85 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Vlada Brčko Distrikta		

Brčko:

Internet	Naslov	OTISAK TV – TEMA: U Brčkom se sljedeće godine očekuje ekspanzija izgradnje		
Serijski br. 1	Medij; Doseg	Otisak.ba; , Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Internet	Naslov	Brčko: Zdravstvenom centru donirani vrijedni medicinski uređaji iz fonda Europske unije		
Serijski br. 2	Medij; Doseg	Radiobrčko.ba; , Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 24. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Internet	Naslov	U BiH danas 451 novi slučaj korone, preminula 24 pacijenta		
Serijski br. 3	Medij; Doseg	Klix.ba; 1.540, Bosna i Hercegovina		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 26. 9. 2021		
	Autor	D. B. E.		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Koronavirus u BiH-sve više trudnica i dojilja odlučuje se za vakcinaciju		
Serijski br. 4	Medij; Doseg	Nova BH; , Bosna i Hercegovina	18:30	Trajanje: 4 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik NewsMax Adria; 26. 9. 2021		
	Autor	Tahir Žustra		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Korona bilans		
Serijski br. 5	Medij; Doseg	Radio Televizija Federacije Bosne i Hercegovine; , Bosna i Hercegovina	19:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 26. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Koronavirus u BiH		
Serijski br. 6	Medij; Doseg	Radio televizija Bosne i Hercegovine; , Bosna i Hercegovina	19:00	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 26. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Televizija	Naslov	Koronavirus u BIH		
Serijski br. 7	Medij; Doseg	Radio televizija Republike Srpske; , Bosna i Hercegovina	19:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika, Datum	Dnevnik; 26. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	U BIH umrle 24 osobe		
Serijski br. 8	Medij; Doseg	Dnevni avaz; 50.000, Bosna i Hercegovina	Stranica: 5	Površina: 80 cm ²
	Rubrika, Datum	Pogledi; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	500.000 KM		
Serijski br. 9	Medij; Doseg	Business Magazine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 6	Površina: 31 cm ²
	Rubrika, Datum	Raporti; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Je li bh. privreda spremno dočekala četvrti val koronavirusa?		
Serijski br. 10	Medij; Doseg	Business Magazine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 40	Površina: 477 cm ²
	Rubrika, Datum	Forum; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Poduzetništvo žena		
Serijski br. 11	Medij; Doseg	Business Magazine; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 42	Površina: 2.200 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Korona virus I U NEDJELJU VIŠE OD 400 SLUČAJEVA, PREMINULE 24 OSOBE		
Serijski br. 12	Medij; Doseg	Dnevni list; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 3	Površina: 296 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Korona tokom vikenda odnijela još 24 života		
Serijski br. 13	Medij; Doseg	Oslobođenje; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 7	Površina: 130 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Promocija u Brčkom		
Serijski br. 14	Medij; Doseg	Oslobođenje; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 7	Površina: 57 cm ²
	Rubrika, Datum	Događaji; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

Štampa	Naslov	Dobijeno odobrenje za učešće BH privrednika na sajmu EXPO		
Serijski br. 15	Medij; Doseg	Poslovne novosti; , Bosna i Hercegovina	Stranica: 6	Površina: 216 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 27. 9. 2021		
	Autor	Unknown		
	Teme	Brčko		

OTISAK TV – TEMA: U **Brčkom** se sljedeće godine očekuje ekspanzija izgradnje

U narednim godinama očekuje se realizacija brojnih poslovnih inicijativa na području **Brčko** distrikta. Za Otisak **TV** govore: šef Odjeljenja za prostorno planiranje i imovinsko pravne poslove brčanske Vlade

Edin Zaimović, te stručni savjetnik za prostorno-plansku dokumentaciju Ivana Blagojević

Brčko: Zdravstvenom centru donirani vrijedni medicinski uređaji iz fonda Europske unije

Iz sredstava Europske unije brčanskom Odjelu za zdravstvo i ostale usluge donirana su dva vrijedna medicinska uređaja, neophodnih za lokalnu zajednicu u prevenciji i dijagnostici COVIDa-19, a riječ je o **RTG** uređaju i mobilnom ultrazvučnom sustavu. Ove donacije su dio **EU** paketa pomoći u vrijednosti od sedam milijuna maraka, a njihova ukupna vrijednost iznosi oko 239.000 **KM**.

Predstojnik Odjela za zdravstvo Sead Šadić kaže kako je mobilni ultrazvučni uređaj vrijedan preko 37.000 **KM** već testiran i stavljen na raspolaganje zdravstvenim profesionalcima, koji su prošli potrebnu obuku za njegovu upotrebu, a stavljanje u RTG-a u upotrebu može se očekivati sredinom listopada.

„Za novi **RTG** aparat je započeta adaptacija prostora, a zatim slijedi montiranje, testiranje i puštanje uređaja u rad. Očekujemo da će adaptiranje prostora biti završeno za sedam dana, te vjerujemo da će za 15 do 20 kalendarskih dana taj proces biti završen i da će aparat biti stavljen na raspolaganje svim građanima Distrikta“, kaže Šadić.

U BiH danas 451 novi slučaj korone, preminula 24 pacijenta

U Bosni i Hercegovini u protekla 24 sata registrovan je 451 novi slučaj koronavirusa, a testirano je 1.700 uzoraka. U istom periodu preminulo je 24 pacijenta.

Poređenja radi, u jučerašnjem izvještaju su prijavljena 804 slučaja od 3.408 testiranih uz 19 smrtnih slučajeva.

Federacija BiH

U proteklih 24 sata u BiH su registrovana nova 804 slučaja zaraze koronavirusom od 3.408 testiranih. U istom periodu preminulo je 19 osoba kod kojih je potvrđen test na koronavirus.

Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH u protekla 24 sata prijavljeno je ukupno 1.069 uzoraka, od čega je 219 pozitivno na SARS-CoV-2.

Novi slučajevi registrirani su u svim kantonima u Federaciji BiH, osim u Kantonu 10. Dosad su testirana ukupno 852.422 uzorka, a SARS-CoV-2 je potvrđen kod 150.291 osobe.

U protekla 24 sata u Federaciji BiH preminule su tri osobe i to dvije iz Kantona Sarajevo i jedna iz Posavskog kantona.

Ukupan broj smrtnih ishoda na području Federacije BiH je 5.926, objavio je Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH.

Republika Srpska

U Republici Srpskoj u posljednja 24 sata testirano je 488 laboratorijskih uzoraka, a novi virus korona (SARS-CoV-2) potvrđen je kod 226 osoba.

Radi se o 121 muškarcu i 105 žena, od kojih je 51 mlađe, 117 srednje i 58 starije životne dobi.

U posljednja 24 sata Institutu za javno zdravstvo Republike Srpske prijavljeno je 20 smrtnih slučajeva. Radi se o 17 muškarca i tri žene, srednje i starije životne dobi.

Do sada je u RS-u potvrđeno 74.200 slučajeva virusa korona, a preminulo je ukupno 4.176 osoba kod kojih je potvrđen test na virus korona.

U RS-u testirane su ukupno 318.183 osobe.

Ukupan broj hospitalizovanih u Republici Srpskoj je 739, u Univerzitetskom kliničkom centru RS 331, a u ostalim bolnicama 408. Na respiratoru je 71 osoba.

U RS-u pod zdravstvenim nadzorom trenutno je 8.607 osoba, saopćeno je iz Instituta za javno zdravstvo Republike Srpske.

Brčko Distrikt

U protekla 24 sata testirana su 143 uzorka, a pozitivno je šest osoba. Preminula je jedna osoba, a oporavilo se 11 pacijenata.

Koronavirus u BiH-sve više trudnica i dojilja odlučuje se za vakcinaciju

Država: Bosna i Hercegovina

Doseg:

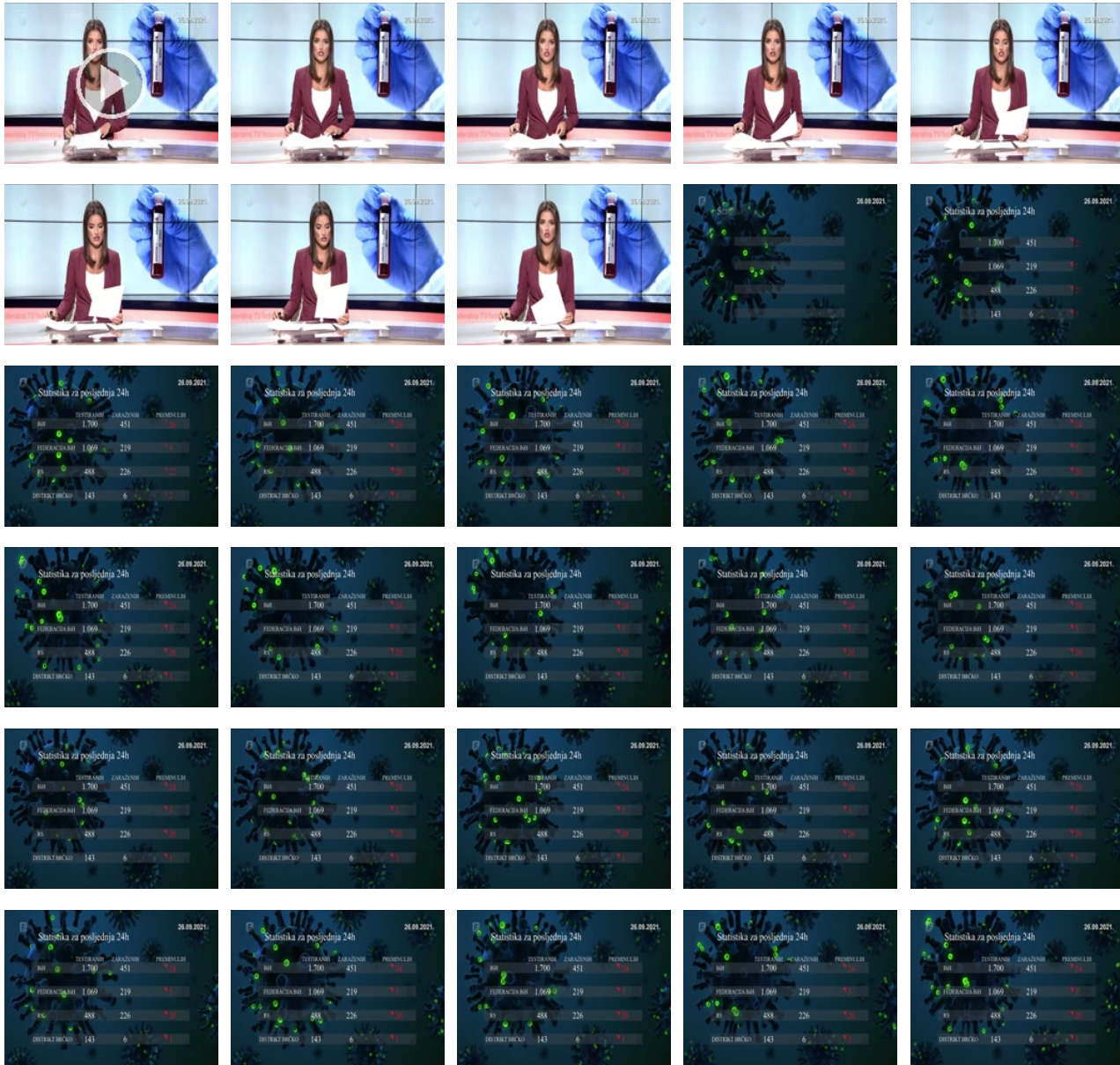
Indeks

Trajanje: 01:00

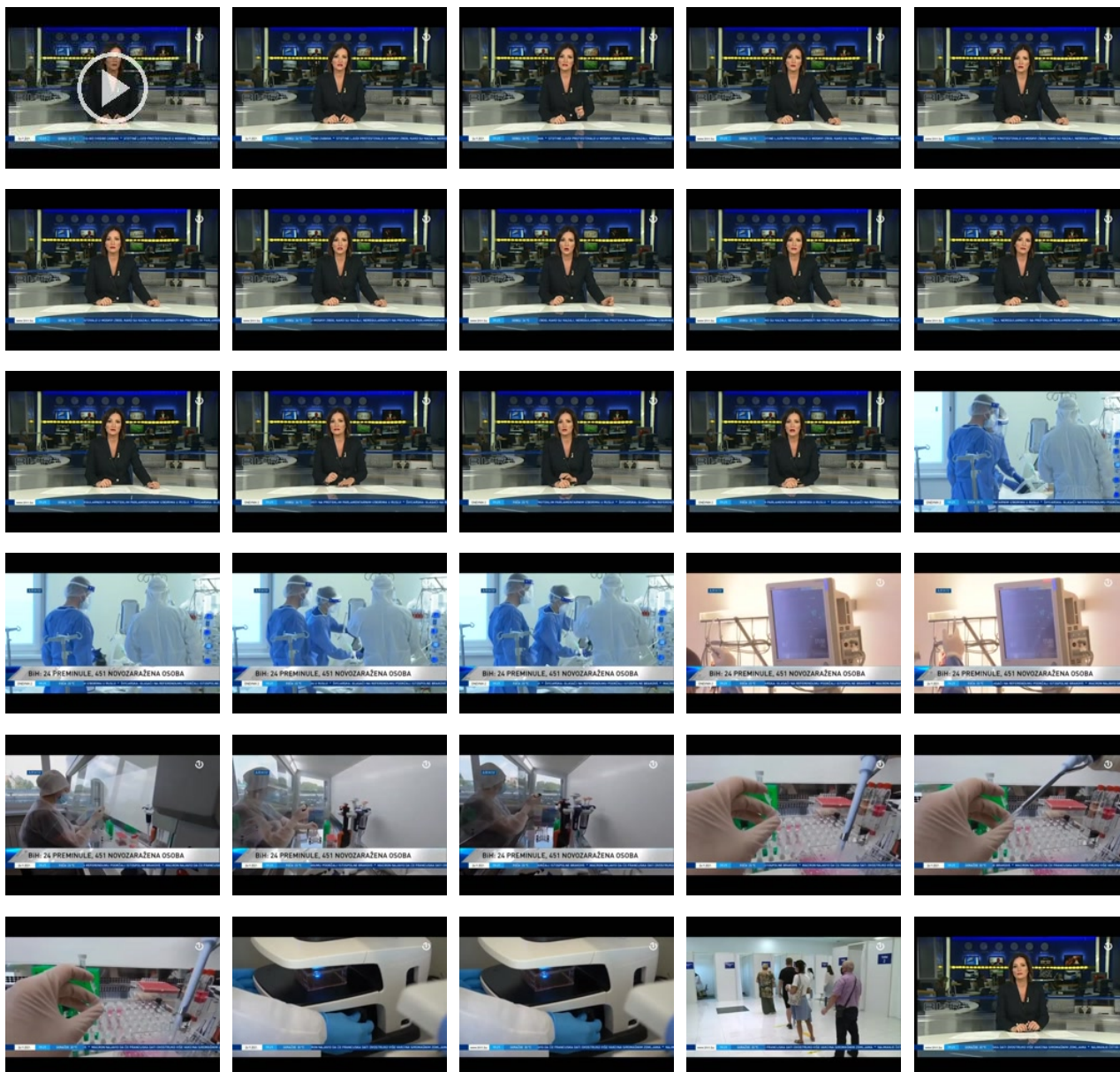
(pogledaj)

1 / 1

Korona bilans

Koronavirus u BiH

Koronavirus u BiH

Pandemija koronavirusa

U BiH umrle 24 osobe

Testirano ukupno 1.700 građana,
a zaraženo 451

Prema podacima bh. zdravstvenih ustanova, u BiH su u posljednja 24 sata preminula još 24 pacijenta. Testirano je ukupno 1.700 građana, od kojih je 451 bio pozitivan na koro-

navirus.

Zavodu za javno zdravstvo FBiH u protekla 24 sata prijavljena su tri smrtna ishoda. Od ukupno 1.069 testiranih uzoraka prisustvo virusa potvrđeno je kod 219, a novi slučajevi registrirani su u svim kantonima, osim u Livanjskom.

Na području RS preminulo je 20 osoba. Prema podacima Instituta za javno zdravstvo RS, testirano je 488 uzoraka, a koronavirus je potvrđen kod 226 osoba.

U Distriktu **Brčko** preminula je jedna osoba, a od 143 testiranih pozitivnih na koronavirus je bilo šest.

Statistike

- Banja Luka - 83 pozitivnih, 4 preminulih
- Doboj - 2 pozitivnih, 3 preminulih
- Sarajevo - 137 pozitivnih, 2 preminulih
- Prijedor - 10 pozitivnih, 2 preminulih
- Ljubuski - 6 pozitivnih, 1 preminuli

500.000 KM

izdvojio **Brčko** distrikt BiH za
samozapošljavanje u poljoprivredi

Je li bh. privreda spremno dočekala četvrti val koronavirusa?

Bosnu i Hercegovinu je zahvatio četvrti val koronavirusa, a broj zaraženih raste svaki dan, tako da već sada imamo više od 1.000 novozaraženih. Nizak procenat vakcinisanih, kao i nepoštivanje epidemioloških mjera, dodatno usložnjava cjelokupnu situaciju, te su na stolu i strožije mjere. Kada je u pitanju privreda BiH, ona se u prošlim valovima pandemije uspjela sama sačuvati velikih i katastrofalnih gubitaka, jer su mjere koje su vlasti preduzele bile zakašnjele i nedovoljne. Pokazatelj ekonomskog oporavka jesu i podaci vanjskotrgovinske razmjene po kojima je izvoz u prvih sedam mjeseci veći za oko 660 miliona KM u odnosu na 2019. godinu, a oko 1,5

milijardi u odnosu na 2020. godinu. Međutim, ukoliko bi došlo do restriktivnijih mjera, koje imaju štetne posljedice za privredu, pri tome uzimajući u obzir da naši privrednici imaju limitirane mogućnosti za pomoć, postavlja se

pitanje da li će bosanskohercegovačke kompanije i ovaj put pokazati otpornost i da li su, s obzirom da već znaju koji su to ekonomski izazovi u slučaju *lockdowna*, spremno dočekale četvrti val koronavirusa. **B**

Visoka škola "Internacionalna poslovno-informaciona akademija" Tuzla, profesor

DAMIR BEĆIROVIĆ

Bh. privreda je pokazala da je prilično "žilava" i da je uspjela prošlogodišnji "pandemijski šok" u velikoj mjeri amortizirati. Odgovor na četvrti val pandemije zavisi od više faktora, prije svega od toga kako će se novi val odraziti na tržište EU, kao naše primarno izvozno tržište, ali i na optimizam na domaćem tržištu. Također, važno je pratiti i uticaj četvrtog vala na cijene repromaterijala, i uopće mogućnost nabavke istih, jer je to jedan od ključnih problema koji su se pojavili u ovoj godini. Ja ne očekujem da će četvrti val rezultirati novim zatvaranjima u Evropi, što je dobro, i tada bi se ekonomske aktivnosti nastavile odvijati ovim tempom. Međutim, u slučaju pogoršane epidemiološke situacije i novih zatvaranja, teško da bi mnoga naša preduzeća to mogla prevazići, jer su rezerve likvidnosti prošle godine istrošene, a nismo regulativu učinili fleksibilnijom, na način da bh. privreda ostavi neki manevarski prostor u takvim ekstremnim situacijama.

Ekonomski fakultet Banja Luka, profesor

SAŠA PETKOVIĆ

Naša privreda je duboko integrisana u globalne lance snabdijevanja sa relativno nepovoljnom kvalitativnom strukturom, sa izuzetno skromnim izdvajanjima u javnom i realnom sektoru za istraživanje i razvoj i kao takva, zavisna je od globalnih kretanja. Poremećaji u globalnom lancu snabdijevanja uticali su na oštar pad privrednih aktivnosti u 2020. godini, a četvrti talas COVID-19 pandemije svakako će imati uticaj na ekonomska kretanja u BiH, bez obzira na optimistične projekcije rasta BDP-a krajem 2021. godine i početkom 2022. godine. Izvozni sektor "drži tempo" i omogućava blagi rast BDP-a. Nažalost, direktne strane investicije nisu na zavidnom nivou, a politička nestabilnost u zemlji i regionu, nastavak odliva stanovništva i nizak natalitet ne daju nam pravo za povećani optimizam. Vodeći računa o svemu navedenom, ne mogu da afirmativno pišem o spremnosti bh. privrede na četvrti talas pandemije, jer institucije uglavnom djeluju reaktivno, a kompanije se snalaze kako znaju. U svakom slučaju, realni sektor je "žilav" i posluje relativno dobro, s obzirom na nepovoljne okolnosti.

**Privredna komora
Brčko distrikta BiH,
predsjednik**

DRAGAN ĐUKIĆ

U *Privrednoj komori* **Brčko** distrikta smo već ova predano radili i redovno komunicirali sa našim članicama, te sve ovo vrijeme pružali neophodnu podršku koliko je to u ingerencijama *Komore*. Mišljenja smo da je skoro nemoguće da se ekonomija jedne male države, kao što je BiH, nosi sa teškoćama i ograničenjima koje sa sobom donosi pandemija. Sa predstavnicima institucija **Brčko** distrikta smo pokušavali iznaći rješenja koja bi bila na dobrobit poslovne zajednice **Brčko** distrikta, uključujući i vakcinaciju radnika u privredi, a sve kako bi poslovni subjekti mogli obavljati svoju djelatnost bez obzira na nadolazeći talas koronavirusa. Moram naglasiti da privredna aktivnost ne smije stati i svi zajedno moramo aktivno raditi na tome da se počne što više razmišljati o ekonomiji, jer je to jedini način da zadržimo stanovništvo na ovom području, bez obzira na pandemiju i sve druge prijetnje i izazove.

**Asocijacija poduzetnika
Hercegovine,
glavni tajnik/sekretar**

MILJENKO BUHAČ

Neupitno je da su poduzetnici izvukli veliko i korisno iskustvo iz dosadašnje prakse za vrijeme pandemije koronavirusa. Mi smo nakon prvog velikog zatvaranja u proljeće prošle godine naglasili kako reakcija vlasti nije bila ni blagovremena ni adekvatna. Kasnije su entitetske i županijske vlasti reagirale odlučnije, ali ovakvu otpornost i žilavost bh. privrede valja ponajviše zahvaliti sposobnosti samih kompanija da se odupru najvećim izazovima. Ukoliko aktualni val COVID-19 bude iziskivao drastičnije mjere od sadašnjih, firme i poduzeća će se u najvećem broju slučajeva znati s time nositi. Ne treba zaboraviti da na duge staze sve ima svoje limite, stoga vlasti trebaju što više pažnje posvetiti upravo gospodarstvu, s naglaskom na realni sektor.

One prave razliku

PODUZETNIŠTVO ŽENA

Žene u biznisu su dugo bile izuzetak, nikada pravilo, no, vrijeme i cjelokupan napredak čovječanstva polako, ali sigurno pomiče granice koje su uglavnom rezultat izuzetno jakih predrasuda protiv kojih se generalno najteže boriti. Boriti se u dokazivanju da znaju, žele i na koncu mogu realizirati svoje snove čak i kada to izgleda preteško, stalno je „stanje“ u kojem se nalaze žene diljem svijeta, pa i u Bosni i Hercegovini. Kada se čitaju suhoparne brojke, koje daju rezultati raznih globalnih analiza koje obuhvataju i našu zemlju, skoro da se nije teško obeshrabiti. Ipak, u svakodnevnom radnom okruženju žena je sve više, pozicije koje zauzimaju, također, su sve više i značajnije no negdje se ipak zapaža da napredovanje do vrha, ide teže nego bi trebalo. Činjenica je da su se neke kompanije ohrabrine dati priliku i na

najviše liderske pozicije imenovalle žene, priznajući im na taj način sav dotadašnji trud, svo njihovo znanje i sve njihove sposobnosti kojima raspolažu. No, dug put je još pred svima nama u namjeri da postanemo društvo u kojem će biti normalno da je žena aktivan član poslovne zajednice, čije se znanje i rad adekvatno valorizira u svakom segmentu. *Business Magazine* u saradnji sa *UniCredit Bank* stoga pokreće projekat *One prave razliku* čiji je cilj ukazati na žene koje nisu ustuknule unatoč svim vrstama prepreka koje je jedno društvo, poput bosanskohercegovačkog, stavljalo i stavlja pred njih. Na taj način želimo odati priznanje njihovoj borbi da neke buduće generacije dobiju priliku živjeti i raditi u društvu koje ne prepoznaje rodne razlike i koje podjednako cijeni uspjeh neovisno o spolu.

Žene poduzetnice u poslovnom svijetu prisutne su praktično stoljećima, ali do unazad nekoliko decenija uglavnom nisu ozbiljno shvatale, kao ozbiljna konkurencija muškarcima. Još u 17. stoljeću holandski kolonisti koji su došli na područje današnjeg New Yorka, djelovali su pod matrijarhalnim društvom, u kojem su mnoge žene naslijedile novac i zemlju te su kroz to nasljeđe postale vlasnice kompanija. Jedna od najuspješnijih žena iz tog vremena bila je Margaret Hardenbrook Philips, koja je bila vla-

snica broda i bavila se trgovinom.

BROJNE PREPREKE

Svjetski ratovi su, također, pomogli razvoju žena u poslovnom svijetu, ponajviše zato jer su mnoge žene popunjavale poslove koje su muškarci napustili kako bi služili vojsku. Neki su samo preuzele poslove, dok su druge iskoristile priliku kako bi zasnovale vlastiti biznis. Jedna od takvih bila je Pauline Trigere, koja je 1937. godine osnovala krojačko poduzeće koje je kasnije preraslo u poznatu modnu kuću,

NAJVEĆI BROJ ŽENA U BIH UKLJUČENIH U RANU PODUZETNIČKU AKTIVNOST POSLUJE U DJELATNOSTI TRGOVINE (26,1 POSTO), POLJOPRIVREDE (21,7 POSTO) TE PRUŽANJA ZDRAVSTVENIH, OBRAZOVNIH I SOCIJALNIH USLUGA (21,7 POSTO)

a sličan razvojni put imala je i Estée Lauder, koja je radila na proizvodima za ljepotu još od 1946. godine, a danas je njena kompanija svjetski prepoznatljiv brend.

Međutim, kako je raslo prisustvo i uticaj žena u biznisu, tako se pojačavao i modificirao otpor prema poduzetnicama, koji je najčešće maskiran u tradicionalnu podjelu rodni uloga u društvu. Osim klasičnih stereotipa, poduzetnice se suočavaju sa nekoliko prepreka koje se odnose na njihovo poslovanje – niži prihodi, spolna diskriminacija, manja finansijska sredstva za poticaje. Uprkos tome, prema posljednjem GEM (Global Entrepreneurship Monitor – Globalni monitor poduzetništva) izvještaju o poduzetništvu žena, koje vodi konzorcij nacionalnih timova pod vodstvom London Business School, a kojim je obuhvaćeno 59 zemalja svijeta, uključujući Bosnu i Hercegovinu, više od 231 milion žena vodi vlastiti biznis ili je u fazi njegovog pokretanja.

GEM podaci pokazuju da je u našoj zemlji 2,7 posto žena je uključeno u ranu poduzetničku aktivnost (biznis mlađi od 42 mjeseca), što je najlošiji rezultat u regiji Evrope i Centralne Azije, čiji prosjek je šest posto.

Od anketiranih bosansko-hercegovačkih poduzetnica, 51,7 posto izjavilo je da je biznis pokrenulo zbog uočene poslovne prilike,

dok ih se 46,4 posto na taj korak odlučilo iz nužde.

S druge strane, muškarci uglavnom pokreću biznis iz prilike (77,6 posto), a samo u 19,2 posto slučajeva je to plod nužnosti. Ukupno 1,7 posto žena vodi biznis mlađi od tri mjeseca, a 1,1 posto biznis koji postoji između tri i 42 mjeseca. Najveći udio među ženama u BiH koje su vlasnice biznisa u ranoj fazi poduzetničke aktivnosti imaju one starosti između 18 i 34 godine.

Poduzetnički angažman žena u BiH je ispod prosjeka balkanskog regiona. Posebno loše stavove poduzetnice iskazuju prema novom zapošljavanju unutar njihovog biznisa, dok ih 3,4 posto navodi da je njihov proizvod ili usluga novitet za kupca. Ukupno 10,5 posto ih očekuje internacionalizaciju svog poslovanja u narednom periodu, pri čemu procjenjuju da će najmanje 25 posto njihovih kupaca biti iz inozemstva.

Najveći broj žena u BiH uključenih u ranu poduzetničku aktivnost posluje u djelatnosti trgovine (26,1 posto), poljoprivrede (21,7 posto), djelatnosti pružanja zdravstvenih, obrazovnih i socijalnih usluga (21,7 posto), djelatnosti pružanja finansijskih, profesionalnih, administrativnih i potrošačkih usluga (17,4 posto) te proizvodnoj i prevoznici djelatnosti (13 posto), a nije zabilježena nijedna u ranoj fazi poduzetničke ak-

One prave razliku

Nužna sistemska podrška razvoju poduzetništva žena

Bosna i Hercegovina nema državnu strategiju razvoja poduzetništva žena, dok na nivou entiteta postoje određeni akcioni planovi koji manje-više predstavljaju samo mrtvo slovo na papiru. Takav je i federalni *Akcioni plan za razvoj poduzetništva žena za period 2018-2020. godine*, koji je, kako se objašnjava u samom dokumentu, "pripreman tako da može poslužiti za bolju pripremu novog strateškog dokumenta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva u Federaciji BiH za period 2021-2027. godina".

"Na osnovu ostvarenih uvida u stanje poduzetništva žena i obavljenih konsultacija sa ključnim akterima koji mogu doprinijeti njegovom razvoju, predlažu se sljedeći ciljevi čijem ostvarivanju *Akcioni plan za razvoj poduzetništva žena u Federaciji BiH za period 2018. - 2020. godina* treba da doprinese:

- Unaprijediti analitičke osnove za praćenje i poticanje razvoja poduzetništva žena;
- Osigurati sistemska podrška razvoju poduzetništva žena;
- Jačati promociju i pozivanje poduzetnica.

Trenutno stanje analitičkih osnova za praćenje i poticanje poduzetništva žena je takvo da ne omogućuje kvalitetno upravljanje razvojem ove, sve važnije oblasti poduzetničkog djelovanja. Ostvarenje ovog cilja treba postepeno da stvori pretpostavke za kvalitetnije upravljanje, na osnovu redovno prikupljenih podataka koji pouzdano prikazuju učešće poduzetnica u poslovanju, stanju ekonomije na svim nivoima u Federaciji BiH, te korištenju programa i sredstava podrške od strane poduzetnica. Dosadašnja podrška poduzetnicama i razvoju njihovog poslovanja bila je više prepuštena slučaju i pojedinačnim, pretežno projektnim inicijativama. Ovim akcionim planom prelazi se na sistemska podrška razvoju poduzetništva žena, uključujući i finansijsku i nefinansijsku, pretežno stručnu podršku i obrazovanje, kako bi se osigurao stabilan rast broja poduzetnica i rast poslovanja subjekata koje one pokreću i vode", navodi se, između ostalog, u federalnom *Akcionom planu*, čiji je stepen realizacije otprilike jednak nuli.

ktivnosti koja je pokrenula biznis iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija!?

U kontekstu uticaja društvenih percepcija, GEM mjeri poduzetničke stavove na način da procjenjuje kako ispitanici vide okolinu u kojoj žive i djeluju, kako doživljavaju sebe te i obim vlastitog straha od neuspjeha koji ih sprečava da pokrenu biznis unatoč uočenim dobrim poslovnim prilikama. S tim u vezi, samo 11 posto ispitanika u BiH izjavilo je da uočava dobre poslovne prilike u svom okruženju, dok njih 27,5 posto smatra da ima sposobnost za pokretanje biznisa, a čak 58,7 posto zbog straha od neuspjeha ne pokreće vlastiti biznis.

Pozitivan stav prema poduzetništvu kao dobrom izboru karijere ima 64,5

posto žena u BiH, ali u praksi nisu sklone toj vrsti investiranja. Samo 0,4 posto ispitanih žena je do sada uložilo sredstva u neki poduzetnički poduhvat i to mahom u biznis nekog člana svoje porodice. U naredne tri godine 3,5 posto ispitanih žena u BiH planira pokrenuti vlastiti biznis, što je izuzetno nizak procent, imajući u vidu da je regionalni prosjek 8,5 posto.

Pritom, većina njih sklonija je samozapošljavanju, odnosno, individualnom pokretanju biznisa kojeg će samostalno voditi i u njemu biti jedini zaposleni (16,7 posto žena u BiH uključenih u ranu poduzetničku aktivnost samostalno su pokrenule i vode biznis bez suosnivača i zaposlenih).

No, žene nisu suočene sa barijerama samo u kontekstu pokretanja vlastitog bi-

Poduzetništvo žena još uvijek se guši tradicionalnim stereotipima

znisa i privatnom poduzetništvu općenito, već možda još i više u javnom sektoru, što najvjernije ilustriraju podaci iz analize *Ekonomskog fakulteta Univerziteta u Sarajevu* "Zastupljenost i angažman žena na liderskim pozicijama u javnim preduzećima u vlasništvu Federacije BiH".

JAVNI SEKTOR

U navedenom dokumentu precizira se da 40,5 posto javnih kompanija u FBiH u upravama uopće nema, dok su u samo njih 12 po-

sto ima generalnu direktoricu.

"Podaci za period od 2010. do 2020. godine pokazuju da se procenat žena u upravama povećava, iako je on još uvijek prilično nizak i iznosi ispod 20 posto. Procijenjeno je da je ukupan mandat muškaraca u periodu 2010. do 2020. godine 796 godina, dok su žene na tim pozicijama provele samo 125 godina", naglašava se u analizi. Zastupljenost žena u nadzornim odborima, također, je na niskom nivou - broj javnih kompanija u

čijim nadzornim odborima nema žena je 35,7 posto, a žene su predsjednice u samo devet posto nadzornih odbora.

U odborima za reviziju žene su mnogo prisutnije nego u upravnim i nadzornim - 60 posto članstva čine žene, a samo tri kompanije nemaju žene u revizijskim odborima, s tim što je tek 19 posto predsjedničkih funkcija pripalo ženama.

Prisustvo žena na pozicijama srednjeg nivoa menadžmenta (u poslovnima, odjelima i sektorima), ilustrirano je primjerom jedne velike kompanije u vlasništvu Federacije BiH, koja zapošljava 346 menadžera i menadžerica na različitim nivoima i na raznim lokacijama. Zastupljenost žena najviša je na nivou odjela (40 posto rukovodećih pozicija), ali se taj procenat smanjuje kako se one kreću na više hijerarhijske pozicije ka upravnom odboru.

"Pet najvećih barijera sa kojima se žene suočavaju prilikom napredovanja na više menadžerske pozicije su mali broj prilika za napredovanje na više menadžerske pozicije (56 posto), poteškoće u balansiranju porodičnih i poslovnih obaveza (26 posto), viši nivoi menadžmenta preferiraju muškarce u napredovanju (26 posto), nepovoljan ambijent u kompaniji (25 posto) i odsustvo mentorstva (25 posto)", ističe se u analizi.

Polovina anketiranih žena smatra da nema isti tretman kao muškarci kad se radi o njihovim performansama na poslu, dok procenat žena koje smatraju da se o njima i njihovim kompetencijama nekorektno prosuđivalo zbog njihovog spola iznosi 21,8 posto. Relativno nizak procenat žena - 5,4 posto, smatra da

su bile diskriminirane zbog svog spola tokom karijere. Međutim, 27,3 posto žena zapazilo je da se, tokom svoje karijere, ambiciozne žene sputavaju u naporima da napreduju na više pozicije.

No, unatoč tome što su svi raspoloživi podaci o učešću žena u poslovnim aktivnostima u BiH, bilo da se radi o privatnom ili javnom sektoru, prilično poražavajući, kako kakva-takva utjeha može poslužiti činjenica da situacija nije puno bolja ni u zemljama sa neuporedivo jačom ekonomijom i razvijenijim demokratskim principima, posebno onim vezanim za rodnu ravnopravnost. Između ostalog, časopis *Fortune* u svom posljednjem godišnjem *Fortune 500* popisu ističe da broj žena na čelu najvećih američkih korporacija dostigao novi rekord - od 500 kompanija sa te liste, 37 njih na čelu ima izvršnu direktoricu, što u procentima iznosi svega 7,4 posto, s tim što samo tri direktorice nisu bjelkinje, a nijedna nije Afroamerikanka.

ŽENE SAVLAĐAVAJU IZAZOVE

Pa ipak, skoro pa uinat do sada napisanom, činjenica je da pozitivnih pomaka, kada je u pitanju BiH, ima. Unatoč svim izazovima koje je donijela pandemijska godina, kao i „standardnim“ rodnim predrasudama, koje često sprečavaju žene u ostvarivanju poduzetničkih kapaciteta, poduzetnice se bore savladati - i u tome uspijevaju - i jedan i drugi izazov. Najmoćnije žene u upravljačkim strukturama kompanija u BiH imaju veliki značaj u transformaciji privrede i društva i svojom inovativnošću i kreativnošću, potvrđuju sposobnost

GEM PODACI POKAZUJU DA JE U NAŠOJ ZEMLJI 2,7 POSTO ŽENA JE UKLJUČENO U RANU PODUZETNIČKU AKTIVNOST (BIZNIS MLADI OD 42 MJESECA), ŠTO JE NAJLOŠIJI REZULTAT U REGIJI EVROPE I CENTRALNE AZIJE, ČIJI PROSJEK JE ŠEST POSTO

One prave razliku

da upravljaju i vode, neri-jetko i puno uspješnije nego neke muške kolege. Da su menadžerice značajan faktor bh. ekonomije govore podaci *Poslovnih novina*, na osnovu analiza koje je uradio LRC, za projekt *100 najvećih u BiH u 2020. godini*.

I za 2020. godinu analiziralo se oko 750 rangiranih kompanija u *100 najvećih*, od tog broja analizirano je koliko rangiranih firmi u *100 najvećih* po svim kriterijima vode žene.

Dobijeni rezultati analize daju osnovu za zaključak da su kompanije koje su vodile žene, uspjele preživjeti prvu pandemijsku godinu, jer ih je na kraju 2020. bilo samo dvije manje u odnosu na 2019. godinu. Naime, isto istraživanje za 2020. godinu je pokazalo postojanje 114 kompanija koje su vodile žene i to 69 u Federaciji BiH, 38 u Republici Srpskoj i sedam u Brčko distriktu (BD) BiH. Zanimljiv je svakako primjer Distrikta Brčko za koji statistika bilježi porast od 600 posto (sa jedne na sedam kompanija) u odnosu na godinu prije, kao i da se broj takvih kompanija u RS-u nije smanjivao, dok ih je u FBiH osam manje. Prihodi bh. kompanija koje vode žene su prošle go-

Veliki problem ženama predstavlja prikupljanje početnog kapitala

UPRAVLJAČKIM STRUKTURAMA KOMPANIJA U BIH IMAJU VELIKI ZNAČAJ U TRANSFORMACIJI PRIVREDE I DRUŠTVA I SVOJOM INOVATIVNOŠĆU I KREATIVNOŠĆU, POTVRĐUJU SPOSOBNOST DA UPRAVLJAJU I VODE, NERIJETKO I PUNO USPJEŠNIJE NEGO NEKE MUŠKE KOLEGE

dine u odnosu na godinu prije pali za 21 posto, sa četiri na 3,1 milijardu KM. Prihodi tih kompanija koje posluju u FBiH su pali za 25 posto, sa 3,1 na 2,3 milijarde KM, a u Republici Srpskoj za devet posto, sa 863,1 na 785,4 miliona KM. Rast prihoda bilježe samo preduzeća koja posluju na području Brčko distrikta i za 1.110 posto, sa 3,6 miliona na 43,5 miliona KM. U skladu sa ovim su i podaci o dobiti bh. kompanija koje vode žene. Do-

bit tih kompanija je prošle godine u odnosu na predpandemijsku godinu manja za 43 posto, sa 424,9 miliona KM na 243 miliona KM. Najveći pad dobiti bilježe kompanije koje posluju u FBiH i to za 54 posto, sa 337,5 miliona KM na 154,8 miliona KM. Pad dobiti kompanija u Brčko distriktu je iznosio 41 posto, sa 3,6 na 2,1 milion KM, ali je zanimljivo da su kompanije na čijem su čelu žene u Republici Srpskoj prošle godine zabilježile porast dobiti za tri po-

sto, sa 83,7 miliona KM na 86 miliona KM.

Prošla godina se značajno odrazila i na izvoz kompanija kojima rukovode žene. Pad izvoza tih kompanija u cijeloj BiH je 45 posto, sa milijardu KM koliko je iznosio 2019. na 582 miliona KM. U ovom segmentu poslovanja najveći pad bilježe kompanije iz FBiH i on iznosi 47 posto, sa 768,2 na 406,4 miliona KM, slijede kompanije iz RS-a s padom izvoza od 39 posto, sa 289,7 na 175,4 miliona KM. Rast izvoza je zabilježen tek u Brčko distriktu i to sa skromnih 2.667 KM na 76.377 KM.

Broj zaposlenih u bh. kompanijama koje vode žene prošle godine je smanjen za 15 posto, sa 17.390 na 14.704. U FBiH je broj zaposlenih manji za 16 posto s obzirom na to da je 2019. u tim kompanijama radilo 14.319 radnika, a na kraju prošle godine 11.957. U RS-u je u tim kompanijama prošle godine radilo 15 posto manje radnika u odnosu na godinu prije, odnosno broj radnika je sa 3.051 smanjen na 2.595. Samo kompanije u Brčko distriktu bilježe veliki porast broja zaposlenih, sa 20 na 152, što je povećanje od 660 posto. **B**

Korona virus I U NEDJELJU VIŠE OD 400 SLUČAJEVA, PREMINULE 24 OSOBE

MOSTAR - U Bosni i Hercegovini u 24 sata registriran je 451 novi slučaj zaraze korona virusom (SARS-CoV-2), a prijavljena su 24 smrtna ishoda od posljedica COVID-19. Na području Brčko distrikta zabilježeno je šest novih slučajeva koronavirusa, a preminula je jedna osoba.

U presjeku epidemiološke situacije u Federaciji BiH za nedjelju, 26. rujna 2021., Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH objavio je da su prijavljeni rezultati laboratorijskog testiranja ukupno 1.069 uzoraka, od čega je 219 bilo pozitivno na SARS-CoV-2. Novi slučajevi zaraze korona virusom registrirani su u svim županijama, izuzev u Hercegbosanskoj.

Prema podacima objavljenim u nedjelju, u Federaciji BiH preminule su tri osobe: 2 iz Sarajevske i jedna iz Posavske županije, dok je ukupan broj smrtnih ishoda na području Federacije BiH od početka pandemije iznosio 5.926. Do sada su testirana ukupno 852.422 uzorka, a SARS-CoV-2 je potvrđen kod 150.291 osobe.

FBiH: Pfizer distribuiran županijskim zavodima

Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH objavio je da je sve zaprimljene doze cjepiva protiv Covid-19 proizvođača Pfizer/BioNTech, namijenjene za cijepljenje stanovništva

prvom dozom, distribuirao županijskim zavodima za javno zdravstvo.

U narednim tjednima, distribuirat će doze namijenjene za cijepljenje drugom dozom, najavljeno je u priopćenju Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH. Cjepiva protiv Covid-19 koja su dostupna stanovništvu Federacije BiH su, kako se ističe, sigurna i učinkovita u sprječavanju obolijevanja od teških oblika bolesti. "U trenutku kada se ponovno registrira porast broja slučajeva COVID-19, važno je cijepiti se što je prije moguće i ne odgađati cijepljenje", poruka je ovog Zavoda.

MN: RS: 20 preminulih, 226 zaraženih

Od posljednjeg izvješća o epidemiološkoj situaciji u Republici Srpskoj, testirano je 488 laboratorijskih uzoraka, a virus korona potvrđen je kod 226 osoba, od kojih je 51 mlađe, 117 srednje i 58 starije životne dobi. U promatranom razdoblju, Institutu za javno zdravstvo Republike Srpske prijavljeno je 20 smrtnih slučajeva. Do sada je u Republici Srpskoj potvrđeno ukupno 74.200 slučajeva zaraze virusom korona, a preminulo je ukupno 4.176 osoba kod kojih je potvrđen test na virus korona. Od početka pandemije, testirane su ukupno 318.183 osobe. Prema podacima ažuriranim u nedjelju, broj hospitaliziranih osoba iznosio je 739, od čega je na respiratoru bio 71 pacijent, dok su pod zdravstvenim nadzorom bile 8.607 osobe.

Mostar: Terenska vježba za korištenje NICS sustava

Sukladno planu aktivnosti NATO NICS projekta "Napredna regionalna koordinacija u nesrećama" za 2021. godinu, predviđena je organizacija i izvođenje terenske vježbe za korištenje NICS sustava "NICS Mostar 2021", u kojoj sudjeluju pripadnici Ministarstva sigurnosti BiH, Ministarstva obrane i Oružanih snaga BiH, Federalne uprave civilne zaštite, Republičke uprave civilne zaštite RS-a, Odjela za javnu

sigurnost **Vlade Brčko Distrikta** BiH, Uprave za civilnu zaštitu i vatrogastvo HNŽ-a te predstavnici Društva crvenog križa BiH i drugih nevladinih organizacija. Za potrebe izvođenja vježbe, pripremljen je i poseban scenarij kako bi se prikazale mogućnosti NICS softvera te način njegove uporabe u operacijama odgovora na prirodnu ili drugu nesreću, s posebnim naglaskom na suradnju i razmjenu informacija

između različitih institucija iz sustava zaštite i spašavanja u BiH. U povodu ove vježbe će danas, 27. rujna, biti održana tiskovna konferencija u hotelu Mostar s početkom u 11 sati, dok je za srijedu, 29. rujna, od 12 do 12.30 najavljena prezentacija vježbe (Baza operacija NICS Mostar 2021, Snježna kuća na Rujištu), a potom i pokazna vježba s aktivnostima spasilaca i helikoptera (lokacija u blizini Snježne kuće).

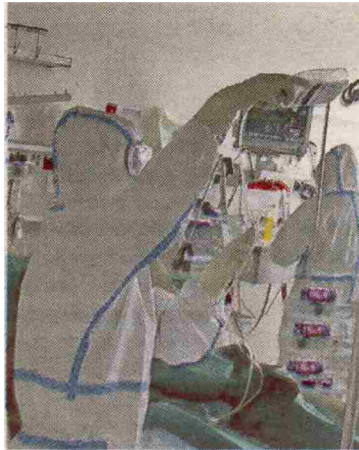

Korona tokom vikenda odnijela još 24 života

U Republici Srpskoj je od subote u podne do nedjelje u isto vrijeme prijavljena smrt 17 muškaraca i tri žene, srednje i starije životne dobi

Od subote u podne do nedjelje u isto vrijeme u Bosni i Hercegovini je registrovan 451 novi slučaj zaraze koronavirusom (SARS-CoV-2), a prijavljena su 24 smrtna ishoda od posljedica Covid-19.

Tokom ta 24 sata Zavodu za javno zdravstvo Federacije BiH prijavljeno je, prenosi Anadoluja, ukupno 1.069 uzoraka, od čega je 219 pozitivno na SARS-CoV-2. Novi slučajevi registrirani su u svim kantonima u FBiH, osim u Kantonu 10. U FBiH su u ovom periodu preminule tri osobe i to dvije iz Kantona Sarajevo i jedna iz Posavskog. Ukupan broj smrtnih ishoda na području FBiH do sada je 5.926.

UKC Banja Luka:
Šta dišu oboljeli od Covida?

U ova 24 sata u bh. entitetu RS testirano je 488 laboratorijskih uzoraka, a virus korona potvrđen je kod 226 osoba. Radi se o 121 muškaracu i 105 žena, od kojih je 51 mlade, 117 srednje i 58 starije životne dobi. Institutu za javno zdravstvo RS-a prijavljeno je 20 smrtnih slučajeva. Umrli su 17 muškaraca i tri žene, srednje i starije životne dobi, od kojih su četiri osobe iz Banjaluke, tri iz Doboja, po dvije iz Prnjavora i Mrkonjić-Grada i po jedna iz Bijeljine, Foče, Srpcu, Gradiške, Novog Grada, Zvornika, Šamca, Kneževa, Šipova.

Na području Brčkog je u ovom periodu otkriveno šest novih slučajeva, a preminula je jedna osoba.

Promocija u **Brčkom**

U brčanskom Domu Islahijeta preksinoć je u organizaciji BZK-a Preporod predstavljena knjiga akademika Omera Ibrahimagića "Bosanski rat i mir 1992-2020.", objavljena u izdanju Izdavačke kuće Monos iz Gračanice. O knjizi su govorili prof. dr. Asim Mujkić, prof. dr. Edhem Muftić i prof. dr. Izudin Hasanović. Mujkić je kazao da je knjiga antologija Ibrahimagićevih najznačajnijih tekstova kojima se na pravički i politološki način promišljaju krupna pitanja nastala usljed agresije na BiH, a potom i Dejtonskog sporazuma.

- Tekstovi profesora Ibrahimaagića najbolje oslikavaju dramatičnost događaja u vremenu od 1992. do 2020, rekao je Mujkić.

VLADA KANTONA SARAJEVO

Dobijeno odobrenje za učešće BH privrednika na sajmu EXPO

Vlada je zadužila ministarstva privrede i finansija, te Turističku zajednicu Kantona Sarajevo da, svako u okviru svoje nadležnosti, pristupi realizaciji aktivnosti vezanih za učešće na ovoj svjetskoj privrednoj izložbi

Ministarstvo privrede i Vlada Kantona Sarajevo dobili su pozitivan odgovor od organizatora najprestižnijeg svjetskog sajma poduzetništva u Dubaiju - EXPO 2020 za učešće Kantona Sarajevo u organizaciji predstavljanja privrednika Kantona i Bosne i Hercegovine na ovom velikom međunarodnom privrednom sajmu.

Ministar privrede Kantona Sarajevo Adnan Delić osvrnuo se na aktivnosti i inicijative koje su prethodile ovakvom odgovoru iz Dubaija.

"Vlada Kantona Sarajevo uputila je 14. septembra 2021. godine pismo namjere organizatoru Dubai - EXPO 2020, Omaru Shehadehu, glavnom menadžeru za međunarodne učesnike, u kojem je izrazila želju i namjeru da bude jedan od organizatora učešća privrednika na ovoj svjetskoj izložbi poduzetništva", kazao je ministar Delić.

Dodao je da se Shehadehu obratio Vladi pismom 23. septembra u kojem ističe svoje zadovoljstvo uputiti Vladi odobrenje za organizovanje učešća na predstojećem

Adnan Delić

sajmu Dubai - EXPO 2020, a što su članovi Vlade zvanično i službeno prihvatili na svojoj sjednici.

Vlada je zadužila ministarstva privrede i finansija, te Turističku zajednicu Kantona Sarajevo da, svako u okviru svoje nadležnosti, pristupi realizaciji aktivnosti vezanih za učešće na ovoj svjetskoj privrednoj izložbi.

Vlada je zadužila Turističku zajednicu da sa nadležnim ministarstvima usaglasi ugovorne odredbe i okvirnu finansijsku procjenu

sredstva potrebnih za učešće na navedenoj izložbi koja će trajati od 1. oktobra ove godine do 31. marta 2022., te da usaglašeni tekst ugovora i finansijsku procjenu sredstava dostavi Vladi na saglasnost.

Ministar Delić je istakao da će i ostali nivoi vlasti, entitetski i državni, kao i Distrikt Brčko, biti pozvani da daju svoj doprinos u organizaciji što boljeg predstavljanja bosanskohercegovačkog (bh.) privrednog preduzetništva na ovom najpoznatijem svjetskom privrednom sajmu u Dubaiju.